

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 30.06.2017 № 9)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ОСНОВНІ ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КОРОТКОСТРОКОВОЇ
СТАТИСТИКИ БУДІВНИЦТВА"**

2.03.10.02

електронна пошта: *G.Overchenko@ukrstat.gov.ua*
телефон: *(044) 289-96-04*
керівник ДСС: *Оверченко Г. Ю.*

Київ – 2017

ЗМІСТ

1.	Вступ.....	3
2.	Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1.	Відповідність.....	4
2.2.	Точність.....	5
2.3.	Своєчасність та пунктуальність.....	6
2.4.	Доступність та зрозумілість.....	6
2.5.	Послідовність та зіставність.....	7
2.6.	Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	8
2.7.	Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	9
2.8.	Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3.	Заключна частина.....	10

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Основні економічні показники короткострокової статистики будівництва" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів конкретного періоду спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Звіт орієнтований насамперед на широке коло користувачів статистичної інформації та є відправною точкою для підготовки більш детальних звітів з якості даних і результатів спостереження.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06.2010 № 216.

Державне статистичне спостереження "Основні економічні показники короткострокової статистики будівництва" (далі – ДСС, спостереження) запроваджено з 2013 року в рамках переходу на міжнародну систему обліку і статистики.

Метою проведення ДСС є отримання даних щодо обсягів виконаних будівельних робіт за видами будівель та інженерних споруд, на яких базується розрахунок індексу будівельної продукції. Індекс будівельної продукції, який розраховується на підставі методології, гармонізованої з європейськими стандартами у цій сфері, є одним з основних та найбільш оперативних індикаторів кон'юнктури.

Відповідно до Довідника розділів статистики, ДСС належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.10 "Будівництво".

Для проведення збору даних використовується форма № 1-кб (місячна) "Звіт про виконання будівельних робіт" та роз'яснення щодо її заповнення.

Показники спостереження розробляються з урахуванням європейських вимог, викладених у Постанові Ради (ЄС) № 1165/98 від 19.05.1998 щодо короткострокової статистики підприємств зі змінами, внесеними Постановою (ЄС) № 1158/2005 Європейського парламенту і Ради (далі – Постанова), що визначають загальні рамки, в межах яких здійснюється збір, розробка, аналіз та поширення статистичних даних щодо основних показників короткострокової статистики будівництва.

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є закони України "Про державну статистику", "Про інформацію", щорічні плани державних статистичних спостережень, а також інші нормативно-правові документи.

Узагальнена статистична інформація за результатами спостереження щомісячно оприлюднюється на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в:

- експрес-випуску "Виконання будівельних робіт";
- доповідях: "Про соціально-економічне становище України" та "Про соціально-економічне становище регіону";
- статистичних збірниках: "Статистичний щорічник України", "Україна у цифрах", "Регіони України";
- таблицях щодо обсягу виконаних будівельних робіт та індексу будівельної продукції.

Дані, що публікують територіальні органи Держстату (далі – ТОД) на власних веб-сайтах, узгоджені з даними, що публікує Держстат.

Крім того, дані спостереження надаються в рамках спільних угод між Держстатом і органами державної влади, можуть бути отримані користувачами в порядку та на умовах, визначених Держстатом, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточним та потенційним потребам користувачів.

Основними показниками ДСС є:

- обсяг виконаних будівельних робіт;
- індекс будівельної продукції.

Одиницею спостереження є місцева одиниця виду економічної діяльності.

Обстеженням охоплено вид економічної діяльності "Будівництво", секція F за КВЕД.

Інформація, що отримана при проведенні ДСС, групується відповідно до таких класифікацій/класифікаторів: Класифікації видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Державного класифікатора будівель та споруд (ДК БС). Дані по регіонах узагальнюються відповідно до території місцезнаходження одиниці спостереження.

За результатами спостереження на державному рівні щомісячно формуються показники в таких розрізах:

обсяг виконаних будівельних робіт:

- у цілому по Україні та за видами будівельної продукції (на рівні 3, 4 знаків за ДК БС);

- за регіонами в цілому та за видами будівельної продукції (на рівні 1, 2 знаків за ДК БС);

індекс будівельної продукції:

- у цілому по Україні та за видами будівельної продукції (на рівні 1, 2 знаків за ДК БС);

- за регіонами в цілому та за видами будівельної продукції (на рівні 1, 2 знаків за ДК БС).

Водночас на регіональному рівні узагальнюються дані щодо індексу та обсягу будівельної продукції по регіону в цілому та за видами будівельної продукції (на рівні 1, 2 знаків за ДК БС). Крім цього здійснюється розробка обсягів виконаних будівельних робіт по районах і містах обласного значення.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунків до дійсних значень.

ДСС проводиться відповідно до Методологічних положень щодо організації державного статистичного спостереження з короткострокової статистики будівництва (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Держстату від 25.10.2013 № 325 (зі змінами) і розміщених на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Будівництво".

Згідно з Методологічними положеннями, ДСС є несутільним спостереженням основного масиву. Сукупність одиниць спостереження повинна забезпечувати не менше 80% загального обсягу виробленої (реалізованої) продукції будівництва в цілому по Україні та в кожному регіоні. Це є основною умовою для отримання репрезентативності даних щодо індексу будівельної продукції.

На базі генеральної сукупності (основи вибірки) щорічно на державному рівні з реєстру статистичних одиниць (РСО) формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження. Порядок формування сукупності викладений у пункті 3.4 Методологічних положень.

З метою забезпечення повноти та репрезентативності даних, щомісячно на державному рівні здійснюється актуалізація сукупності одиниць спостереження.

Після отримання даних за формою № 1-кб (місячна) здійснюється аналіз на повноту наданої інформації, логічний і арифметичний контрольі.

У зв'язку із стислими термінами проведення спостереження, з метою забезпечення точності (об'єктивності) інформації, передбачено уточнення даних за показником "обсяг виконаних будівельних робіт (власними силами)" за попередній місяць. Уточнені дані щодо обсягів виконаних будівельних робіт та індексів цін на будівельно-монтажні роботи щомісячно використовуються при розрахунку індексу будівельної продукції за звітний період.

Показники щодо обсягів виконаних будівельних робіт та індексів будівельної продукції переглядаються за підсумками року та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату.

За підсумками аналізу сукупності одиниць ДСС за квітень 2017 року рівень невідповідей становив 11,0% підприємств. Більшість одиниць не звітувало з причини тимчасового призупинення діяльності (не заключені договори на будівництво об'єктів, будівництво не здійснювалося), а також з причини невідповідності критеріям одиниці спостереження (тобто підприємства на звітну

дату не займалися будівельною діяльністю). Однак це не вплинуло на точність основних показників короткострокової статистики будівництва.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікації.

Терміни оприлюднення статистичної інформації та публікацій за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на офіційному веб-сайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де вказані відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Оприлюднення статистичної інформації здійснюють у заплановані терміни. У випадку необхідності перенесення цих термінів на офіційному веб-сайті Держстату для користувачів розміщують відповідне повідомлення.

Збір та обробка даних, аналіз зведеної інформації здійснюється в такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
не пізніше 7 числа місяця, наступного за звітним	I етап: не пізніше 10 числа після звітного періоду; II етап: не пізніше 13 числа після звітного періоду	до 22 числа після звітного періоду	на 22-23 день після звітного періоду

Експрес-випуск "Виконання будівельних робіт в Україні" оприлюднюється щомісячно на 22-23 день після звітного періоду.

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати ДСС розміщуються у вільному доступі на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Експрес-випуски"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Будівництво" у вигляді експрес-випуску "Виконання будівельних робіт в Україні" (у форматі .doc та .pdf), у розділах "Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Будівництво" та "Статистична інформація"/"Багатогалузева статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Будівництво" у вигляді таблиць (у форматі .html та .xls).

Водночас наявну статистичну інформацію за результатами спостереження можна отримати за запитом в установленому порядку.

З метаданими обстеження можна ознайомитись на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"2.03.10.02 Основні економічні показники короткострокової статистики будівництва".

Контакти для отримання додаткової інформації про результати спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов поширення його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3

телефон: (044) 289-96-04

електронна пошта: bud@ukrstat.gov.ua

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287-06-72, факс 235-37-39,

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Основні принципи організації ДСС базуються на єдиних методологічних підходах, що забезпечують співставну динаміку даних щодо обсягів будівельної продукції.

Властивість порівнянності даних є результатом дії ряду чинників, основні з яких можуть бути об'єднані у дві групи: концепція обстеження та методологія вимірювання.

Концепція обстеження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, генеральної сукупності, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення тощо.

Методологія спостереження включає методи збору та обробки даних.

Послідовність та зіставність даних ДСС забезпечені єдиними підходами до формування сукупності одиниць, системи показників та їх визначень, застосуванням єдиних національних класифікацій.

Обстеження проводиться щомісячно в усіх регіонах України за переліком визначених показників. Зважаючи на зазначене, показники за певний період можна порівнювати з даними попередніх обстежень.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів статистичної інформації з короткострокової статистики будівництва формується на основі угод про взаємообмін інформаційними ресурсами з органами державної влади, листів-запитів на отримання статистичних даних, а також пропозицій щодо вдосконалення інструментарію проведення державного статистичного спостереження.

Користувачами інформації, яка отримана за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, інші державні установи, наукові організації, навчальні заклади, підприємства, міжнародні організації, фізичні особи.

У серпні 2015 року Держстат уперше провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації зі статистики будівництва, яка розміщується на офіційному веб-сайті Держстату в розділах "Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Будівництво", "Публікації"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Будівництво" статистичний збірник "Житлове будівництво в Україні у 2007–2015 роках", "Експрес-випуски"/"Економічна статистика"/"Будівництво"/експрес-випуск "Виконання будівельних робіт в Україні" та аналогічних статистичних публікаціях ТОД, а також визначення користувачами оцінки якості вміщеної в них статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів про рівень задоволення потреб в інформації щодо показників зі статистики будівництва статистична інформація з вищезазначених питань для 47% є важливою складовою, 44% – додатковою інформацією. 32% опитаних найчастіше використовують інформацію зі статистики будівництва для аналізу та прогнозування соціально-економічного розвитку країни та регіонів, 27% – для аналізу та оцінки будівельної діяльності підприємств України та регіонів, 22% – для моніторингу виконання загальнодержавних та регіональних програм розвитку.

Інформаційну підтримку користувачів статистичної інформації співробітниками органів державної статистики позитивно оцінюють 92% користувачів.

Для покращення якості статистичної інформації на підставі отриманих результатів анкетного опитування продовжена робота з удосконалення методології спостережень зі статистики будівництва. З 2016 року на офіційному веб-сайті

Держстату в розділі "Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Будівництво" розміщено нову таблицю "Індекси будівельної продукції у 2011–2016 роках", в якій представлені уточнені дані щодо індексу будівельної продукції до попереднього місяця та відповідного місяця попереднього року.

Більш детально оцінка користувачів наведена в повідомленні для користувачів статистичної інформації, яке розміщене на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149. У цілому по Україні у 2016 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2015 роком за ф. № 1-кб (місячна) знизилося на 9,6% за рахунок зменшення кількості респондентів.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення ф. № 1-кб (місячна) становлять 1 год. 31 хв. Більшості із числа опитаних респондентів (77%) було нескладно зрозуміти роз'яснення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за ф. № 1-кб (місячна) становить 89 (при середньому показнику по державних статистичних спостереженнях 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Відсоток звітування в електронному вигляді за ф. № 1-кб (місячна) за квітень 2017 року становив 64,9%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення державного статистичного спостереження "Основні економічні показники короткострокової статистики будівництва". Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначено положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним та міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення цього

державного статистичного спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

- первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення ДСС, використовуються виключно для статистичних цілей;
- статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді;
- в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

У ході проведення ДСС забезпечується збереження і захист первинної статистичної інформації, яка отримується у вигляді заповнених статистичних формулярів.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень у практиці проведення ДСС передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його методів проведення, збору даних, формування, опрацювання інформації, документів щодо її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату та сайтах його територіальних органів.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат та зменшення навантаження на респондентів, що здійснюється шляхом установлення постійного зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації, респондентами цього спостереження.

З 2016 року здійснюється переведення спостереження в Інтегровану систему статистичної інформації (ІССІ), керовану метаданими, яка забезпечить автоматизацію та уніфікацію процесів збору, обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.

Наразі здійснюються експериментальні розрахунки сезонно скоригованого індексу будівельної продукції (ІБП), що планується до запровадження у статистичну практику.